

Fraråder ytterl av lett tilgjengelige

MÅLSELV: Sju erfarne skogs- og sagbruksarbeidere er redd fredning av mer av den sammenhengende høyproduktive barskogen i Dividalen skal ødelegge muligheten for fremtidig næringsetablering. De ber politikerne ta innspillet fra UL. Håpet på alvor.

Iris Hallen

Det er standsmessig når skogsbruksfolk inviterer til samtale om viktige temaer. Første møte skjer rundt et trivelig bål på Brannmoen ved Holt. Mens snøbygene gjør sitt beste for å jage folket innomhus, går praten lett om tidligere storhetstider mellom skogentusiastene.

– Det var ei fin tid. Jeg skulle gjerne gått tilbake til den. Selv om det var tungt mange ganger, var det mye trivelig, mimrer Jarle Sørgård.

Karene har hatt opptelling av antallet som var sysselsatt i eller i tilknytning til skogbruket i Øverbygd, og finner at det passerte 20 på det meste. 14-15 på sagbruket, resten på hogst eller i transporten.

– Vi skar opp til 5-6000 kubikkmeter, forteller tidligere sagbruksansatt Olav Sletten.

– Det tømmeret kom så å si utelukkende fra Statens skoger, fortrinnsvis fra Øverbygda. Og ikke minst fra Dividalen. Fredning vil redusere mulighetene, i og med at såpass mye av barskogarealet tilhører Statskog, tilføyer Arvid Elvevold.

Mer vern

Arne Øvergård har allerede merket konsekvensene av det nye verneforslaget.

– Arealet er båndlagt. Jeg skulle egentlig ha ei drift der, men det ble stopp, sier han.

Fossmo tror det nye verneforslaget bare er begynnelsen.

– Da nasjonalparken ble etablert, skulle de ikke utvide den. Det gikk ikke lenge før forslaget om utvidelse kom likevel, sier han.

Gunnar Øvergård var ansatt i Statskog i mange år, men har hatt egen

drift siden 1997. Akkurat nå driver han og tykker for Statskog på et av de områdene som er foreslått fredet.

– Det blir lite skog å tykke om verneplanen går gjennom. Statskog har enorme arealer her. Mye av de produktive skogene som er fremtidsskogen, foreslås vernet. Forfedrene høstet, vi har høstet, nå skal de frede alt i hop, sier han litt oppgitt.

Skuffet over statskogledelsen

Snøbygene lykkes i arbeidet med å jage alle innomhus. Der blir det mer kaffe, og ikke minst bedre muligheter til å studere kartet over de arealene som nå planlegges fredet i Dividalen.

– Det er viktig å ta utgangspunkt i den betydningen skogen har hatt opp gjennom årene. Vi er enige om at vi er sterkt imot de voldsomme fredningsforslagene. Dessuten er vi en smule skuffet over den sentrale ledelsen i

Statskog. Det ser ikke ut til at de skjønner hva skogen har betydd for befolkninga i Øverbygd, sier Arvid Elvevold.

Jan Fossmo vil utvide skuffelsen til også å omfatte Fylkesmannen, og får samtykkende nikk rundt bordet.

– De ser ikke sammenhengen mellom miljø og skog. En skog i vekst binder mye CO₂, sier Fossmo.

– Det blir direkte miljøfiendtlig å la gammel skog få stå, tilføyer Arne Øvergård.

Nytt håp for gammel næring

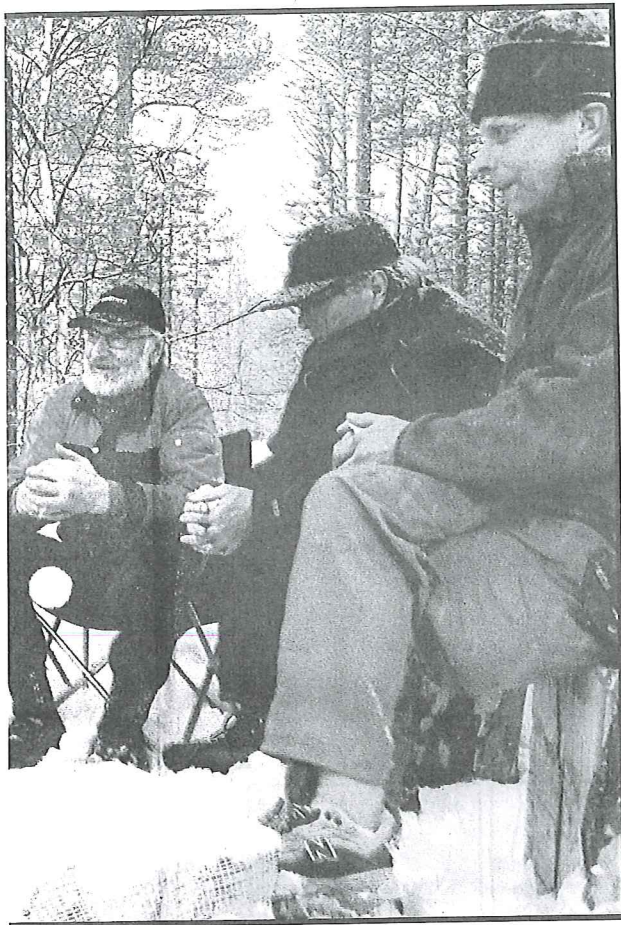
I de områdene det ble funnet rødlistearter i forrige vernerunde, har det vært drevet skogbruk i ualminnelige tider. Først ved at de tok ut tjørved og fløtet det ned til bygda, men etter hvert kom det en del gårdsager som stort sett sysselsatte eieren og den som skulle ha skåret tømmeret. De

første faste arbeider knyttet til skog av 40-årene, da det var et større sagbruk.

Selv om storhøyen over for skogen i Øverbygd, øyne igjen kan bli et viktig satsingsområde, og ikke minst mot oljefyring, kan få en renessanse.

– Hva skal forfyre med om de Dersom de skal det viktig å finne har vi de områdene i fylket som har utvalgte fredningsområder, sier Fossmo.

Han tror trolig tydelig fremover. – Derfor er det viktig å ha gode produktive områder.

TRIVELIG: Skogskarene minnes mange trivelige stunder ved bålet i en ellers hard arbeidsdag i skogen. Fra venstre Arne Øvergård, Arvid Elvevold, Jan Fossmo, Jarle Sjørgård, Gunnar Øvergård, Olav Sletten og Tor Bjørklund.

VERNEKART: Jarle Sjørgård (t.v.), Arne Øvergård og Gunnar Øvergård studerer kartet med det nye verneforslaget. I bakgrunnen Olav Sletten.

terligere vern ngelig barskog

for be- første faste arbeidsplassene med tilknytning til skogen kom først i slutten av 40-årene, da Bjarne Lund etablerte et større sagbruk.

en til Selv om størstidene ser ut til å g får være over for skogbruksnæringen i Øverbygd, øyner karene håp om at det mell- igjen kan bli et oppsving. Signaler om it bind- økt satsing på bioenergi fra regjering- en, og ikke minst signaler om forbud g å la mot oljefyring, gjør at skogen plutselig s kan få en renessanse.

e, har Hva skal for eksempel Skjold leir inne- fyre med om de må hive ut oljefyren? tjør- Dersom de skal satse på flisfyring, blir men sager det viktig å finne virke i nærheten. Her og den har vi de områdene vi trenger dersom De staten ikke freder disse og fjerner muligheten, sier Fossmo.

Han tror behovet for flis vil bli betydelig fremover.

– Derfor er det om å gjøre at produktive områder ikke blir vernet. Det

blir galt om vi må langt av gårde for å hente virke, sier Fossmo.

Begrenset fredning

Karene understreker at de ikke er imot fredning på generelt grunnlag, men at de ønsker å unngå lettredne barskogområder.

– Mange ganger har barskogområdene i Dividalen berget sysselsettingen i snøvintre. Når snøforholdene var vanskelig ellers i bygda, var furuskogen i Dividalen redningen, sier Elvevold.

Konkret vil de holde området Sleppeva, Kvannelva, Brannskoglia unna vern, mens andre områder gjerne kan fredes.

– Sanddalen freder seg selv. Det er heller ikke noe i veien for å frede Devddevuopmi eller Tverrelvdalen, sier Elvevold.

Selv om verneforslaget er hovedtemaet, vil karene gjerne gi et lite spark

til vernemyndighetene.

– Det heter Brannskoglia, ikke Devddevlia. Vi er litt irritert på at miljøvernere utenfra kommer og dørper om lokale stedsnavn, sier de samstemt.

Trasig konsekvens

Alvoret blir større når de kommer inn på det de tror er årsaken til hastverket i vernesaken.

– Vi tror vernemyndighetene står på for å få gjennomført mest mulig vern før Hålogalandsallmenningen kommer, sier Elvevold.

Jarle Sjørgård ser dystert på konsekvensene dersom fredningsforslaget går gjennom.

– Får de til dette, er Dividalen lite verdt. Da kan de verne oss som bor der med det samme, sier han.

– Det er en trasig utvikling for oss som driver i skogen. Det fins ikke bedre yrke, avslutter Arne Øvergård.

Veteranene:

Jan Fossmo: Startet med egen maskinstasjon i 1956, gårdbruker på sommeren, vedtransport vinterstid. Sporadisk småteiger for Statskog. Mest vedkjøring, leverte til Tromsø med lastebil i perioden 1950–56. Fast ansatt i Statskog fra 1964 til 1992.

Jarle Sjørgård: Begynte å kjøre tømmer i 1964 som 15-åring. Siste oppdrag var på slutten av 80-tallet.

Arne Øvergård: Tok et friår etter framhaldsskolen og arbeidet med faren i skogen i 1968. Ansatt i Troms Skogeierforening i 1975-76, deretter Troms skogforvaltning/Statens skoger. Overtok hjemgården i 1978, men har hele tiden drevet med tømmerhogst og skogkultivering.

Gunnar Øvergård: Midlertidig ansatt i Statskog i 1978 på en drift i Dividalen. Fast ansatt fra 1986 til 1997. Da ble stillingsprosenten så lav, og hovedsakelig tilknyttet utmarkstjenesten, at han sa opp og begynte med egen drift. *Egen maskin*

Olav Sletten: Starta i skogen i 1962, hogde tømmer om vinteren. Sagbruksarbeider fra 1965. Jobbet til høvleriet brant 13.-14. desember 1993.

Tor Bjørklund: Startet omtrent samtidig med Olav på sagbruket, men arbeidet så lenge det på gikk saging.

Arvid Elvevold: Skogfullmektig i 10,5 år, rekrutterte mange til skognæringen.